

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ: ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΒΟΥΛΕΥΤΗ: ΝΙΚΟΣ Ι. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ: ΑΧΑΪΑΣ

ΑΝΑΦΟΡΑ

ΠΡΟΣ τους ΥΠΟΥΡΓΟΥΣ

- ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
- ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
- ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ του ΠΟΛΙΤΗ

1188	27
17.7.2010	

Θέμα: Κίνδυνος Πυρκαγιών

Σχετικά με την επιστολή του δικτύου WWF Ελλάδος που αφορά τον κίνδυνο πυρκαγιών που υπάρχει στην χώρα μας.

Θ. αναφέρουν Βαρυετις

Νίκος Ι. Νικολόπουλος

ΓΝΩΡΙΖΕΤΕ ΟΤΙ...

... και φέτος η χώρα μας είναι ελλιπώς προετοιμασμένη για τις πυρκαγιές;

Αθήνα, Μάιος 2010

Αξιότιμα μέλη της Βουλής των Ελλήνων,

Οι δασικές πυρκαγιές αποτελούν μία από τις σημαντικότερες απειλές για τα δασικά οικοσυστήματα, όχι μόνο στη χώρα μας, αλλά σε όλα τα Μεσογειακά κράτη. Προκαλούν ανυπολόγιστες ζημιές στους φυσικούς πόρους και τις παραγωγικές υποδομές, επιβαρύνουν σημαντικά τους όρους διαβίωσης των πολιτών και εντείνουν τους κινδύνους περαιτέρω φυσικών καταστροφών, όπως οι πλημμύρες.

Παρότι σε κάποιο βαθμό η φωτιά αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της οικολογίας των Μεσογειακών δασών και αναγκαίο παράγοντα ανανέωσής τους, η πολύ μεγάλη συχνότητα και η χωρική συγκέντρωση των πυρκαγιών τις καθιστούν ολοκληρωτικά καταστροφικές, καθώς προκαλούν μακροπρόθεσμα περιβαλλοντικά προβλήματα, με σημαντικότερο αυτό της ερημοποίησης. Η ευρύτερη έκταση του προβλήματος εντείνει το αίσθημα ανασφάλειας των πολιτών και αντανακλά αρνητικά στην εικόνα της χώρας, με επιπτώσεις και στον τουρισμό.

Έναρξη αντιπυρικής περιόδου 2010

Τους τελευταίους μήνες, η πολιτεία έχει αναλάβει αξιόλογες πρωτοβουλίες για την βελτίωση της δασοπροστασίας, ανάμεσα στις οποίες η βελτίωση του εξοπλισμού του Πυροσβεστικού Σώματος (ΠΣ), κάποιες παρεμβάσεις στο επίπεδο του συντονισμού και βεβαίως η θετική αλλά περιορισμένου βεληνεκούς νομοθετική ρύθμιση για τις δασικές εκτάσεις που κήκαν στη Β.Α. Αττική το καλοκαίρι του 2009. Θετική επίσης, είναι η ανακοίνωση του σχεδίου «Δευκαλίων» για εξειδικευμένη συμμετοχή των ενόπλων δυνάμεων στη δασοπυρόσβεση.

Ωστόσο, δεν έχουν ακόμα γίνει πράξη οι εξαγγελίες σχετικά με την αναβάθμιση της πρόληψης, τη βελτίωση της φύλαξης και τη λήψη διαρθρωτικών παρεμβάσεων στο Πυροσβεστικό Σώμα, τη Δασική Υπηρεσία και τη Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας. Το αποτέλεσμα είναι η κατάσταση σήμερα να παραμένει εξαιρετικά προβληματική. Συγκεκριμένα:

Πρόληψη: Οι πόροι για την πρόληψη δεν έχουν κατανεμηθεί ακόμα, με αποτέλεσμα να μην έχει υλοποιηθεί σχεδόν κανένα σχετικό έργο. Παραμένουν επίσης οι ελλείψεις στο επίπεδο της πρόληψης και της δασικής διαχείρισης και προστασίας. Καμία ουσιαστική αναδιάρθρωση στη Δασική Υπηρεσία με μόνη ουσιαστική αλλαγή την μετάβασή της στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, όπου όμως ακόμα δεν έχει ενσωματωθεί ικανοποιητικά. Εκκρεμεί η υλοποίηση της δέσμευσης για ενίσχυση της Δασικής Υπηρεσίας με το προσωπικό της Αγροφυλακής, όπως επίσης και η αξιοποίηση του εποχικού προσωπικού του ΠΣ για έργα πρόληψης. Απαραίτητη είναι επίσης η συμμετοχή των ενόπλων δυνάμεων για τον καθαρισμό των δασών από την καύσιμη ύλη.

Καταστολή: Η στελέχωση του ΠΣ εξακολουθεί να είναι ελλιπής. Κρίνεται απαραίτητη η ουσιαστική αναδιάρθρωση του σώματος, ανάπτυξη εξειδικευμένης τεχνογνωσίας, αλλαγή προσέγγισης στην καταστολή και την αξιοποίηση του υπάρχοντος εξοπλισμού διαχείρισης οχημάτων και συντονισμού. Επίσης απαραίτητη είναι η εξειδίκευση του ΠΣ στον τομέα των δασικών πυρκαγιών.

Πολιτική προστασία: Το πλαίσιο οργάνωσης στο επίπεδο της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας παραμένει προβληματικό, με ελάχιστες μικρές βελτιώσεις στις οδηγίες που έχουν δοθεί στους κατά τόπους φορείς και οριακά περιθώρια επιχειρησιακής ετοιμότητας, καθώς ο ορίζοντας ολοκλήρωσης των δράσεων σχεδιασμού ταυτίζεται με την έναρξη της αντιπυρικής περιόδου. Ειδικότερα όσον αφορά τον εθελοντισμό, οι αναγκαίες παρεμβάσεις αναμόρφωσης του μητρώου πολιτικής προστασίας, άμεσης αντιμετώπισης των χρονιζόντων προβλημάτων ασφάλισης και πιστοποίησης των εθελοντών και εξορθολογισμού των πόρων που διατίθενται βρίσκονται στο επίπεδο των δεσμεύσεων.

Δασική έρευνα: Η δασική έρευνα βαίνει προς την ανυπαρξία, λόγω έλλειψης χρηματοδοτήσεων και κατευθύνσεων. Ενδεικτικά μόνο αναφέρουμε πως τη μεταφορά της Δασικής Υπηρεσίας στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, τα ινστιτούτα δασικών ερευνών παρέμειναν υπό την εποπτεία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης.

Ενημέρωση – ευαισθητοποίηση: Καμία δράση ενημέρωσης για προληπτική φροντίδα των ιδιοκτησιών, την αποφυγή πρόκλησης πυρκαγιάς και τη συμπεριφορά κατά την πυρκαγιά.

Υπάρχει λύση;

Την άνοιξη του 2008, το WWF Ελλάς δημοσιοποίησε μία ολοκληρωμένη πρόταση για την αναβάθμιση της δασοπροστασίας της χώρας μας. Η πρόταση εξειδικεύθηκε σε υπομνήματα που υποβλήθηκαν το χειμώνα 2009-10, καθώς και σε επιμέρους προτάσεις και απόψεις, μέρος των οποίων υιοθετήθηκαν μέσω δεσμεύσεων πολιτικών προσώπων και παρουσιάσθηκαν στα συμπεράσματα της Επιτροπής Περιβάλλοντος του Κοινοβουλίου για το 2008.

Οι προτάσεις του WWF Ελλάς δεν είναι οι μόνες.

Από τη διακομματική επιτροπή του Κοινοβουλίου του 1993 έως σήμερα, έχουν διατυπωθεί πολλές προτάσεις από φορείς και επιστήμονες. Όλες καταλήγουν στα ίδια συμπεράσματα: την ανάγκη ενδυνάμωσης της δασικής διαχείρισης και πρόληψης, την ανάγκη έμφασης στην επίγεια καταστολή και την ευρύτερη δυνατή ενημέρωση και εμπλοκή των πολιτών.

Είναι πιστεύουμε καιρός να ξεκινήσει ένας συντονισμένος και στοχευμένος δημόσιος διάλογος για τα δάση και την προστασία τους, ώστε η Ελλάδα να αποκτήσει, έστω και μέσα από τις στάχτες των τριών τελευταίων καλοκαιριών, ένα σύγχρονο και αποτελεσματικό σύστημα δασοπροστασίας.

Πόσο θα κόστιζε;

Στην οικονομικά δύσκολη συγκυρία που διανύει η χώρα μας, είναι λογικό κάθε πρόταση να εξετάζεται και από τη σκοπιά του χρηματικού κόστους. Υπό αυτό το πρίσμα πρέπει να επισημανθεί ότι με λίγες εξαιρέσεις, που αφορούν κυρίως τη σε βάθος χρόνου πλήρωση των κενών θέσεων στις υπηρεσίες, η αναβάθμιση της δασοπροστασίας δεν απαιτεί την αύξηση των διατιθέμενων πόρων, αλλά την καλύτερη και πιο υπεύθυνη διαχείρισή τους και βέβαια συντονισμό και έγκαιρο προγραμματισμό. Ενδεικτικό της οικονομικής αποτελεσματικότητας του έγκαιρου προγραμματισμού είναι ότι φέτος η Ελλάδα θα καταβάλει κατά 40% μειωμένο ενοίκιο για τα εναέρια μέσα δασοπυρόσβεσης, καθώς η συμφωνία με τις εταιρείες δρομολογήθηκε από το αρμόδιο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη νωρίτερα από άλλες χρονιές και χωρίς μεσάζοντες. Το ποσό που εξοικονομήθηκε είναι αντίστοιχο του συνόλου των πόρων που αποδίδονται στη Δασική Υπηρεσία για έργα πρόληψης.

Αν και σε βάθος χρόνου η αύξηση των διατιθέμενων πόρων είναι απαραίτητη, ήδη μπορούν να επιτευχθούν σημαντικά αποτελέσματα μόνο με την ανακατανομή των πόρων μεταξύ πρόληψης και καταστολής, την καλύτερη εποπτεία και αξιολόγηση της χρήσης τους και την αποτελεσματικότερη κινητοποίηση εθελοντικών δυνάμεων και προσφορών του ιδιωτικού τομέα. Πρέπει παρόλα αυτά να σημειωθεί ότι η σχετική πίστωση δημόσιων πόρων δε μπορεί παρά να αντιπαραβάλλεται με τους αντίστοιχους πόρους που κατανέμονται σε αποζημιώσεις και αποκαταστάσεις των καταστροφών.

Τι ζητάμε από τα μέλη της Βουλής των Ελλήνων

Το ελληνικό Κοινοβούλιο έχει επανειλημμένα ασχοληθεί με το θέμα των δασικών πυρκαγιών, μέσα από την διενέργεια επιτροπών και ακροάσεων και τη διατύπωση συμπερασμάτων. Σήμερα, θεωρούμε αναγκαίο τα μέλη του Κοινοβουλίου να δείξουν για άλλη μία φορά ενδιαφέρον για τα δάση:

1. Ασκώντας αποτελεσματικό κοινοβουλευτικό έλεγχο στα θέματα που άπτονται της προετοιμασίας για την αντιπυρική περίοδο και της αναβάθμισης των εμπλεκόμενων φορέων και υπηρεσιών.
2. Διεκδικώντας πλήρη έλεγχο και αξιολόγηση της κατανομής των πόρων, ειδικά από τους ΟΤΑ.
3. Διατηρώντας τη δασοπροστασία στην πρώτη γραμμή του κοινοβουλευτικού ενδιαφέροντος, σε μία εποχή που οι πιέσεις για άμβλυνση της περιβαλλοντικής προστασίας αναμένονται έντονες.
4. Προωθώντας την ενημέρωση των πολιτών και θέτοντας ως σαφή προτεραιότητα και κορυφαίο εθνικό συμφέρον την προστασία του δασικού μας πλούτου.

Η κατάσταση σε αριθμούς

- Περίπου στο 50% οι ελλείψεις σε οργανικές θέσεις στη Δασική Υπηρεσία.
- Περίπου στο 35% οι ελλείψεις σε οργανικές θέσεις στο Πυροσβεστικό Σώμα.
- Σχεδόν το 20% των οχημάτων του ΠΣ ηλικίας μεγαλύτερης των 10 ετών.
- Ακόμα δεν έχουν αποδεσμευθεί πόροι προς ΟΤΑ για έργα πρόληψης. Το 2009, οι πόροι προς ΟΤΑ ήταν υπερδιπλάσιοι σε σχέση με αυτούς που διατίθενται στη Δασική Υπηρεσία (€33εκ για ΟΤΑ, €16εκ για ΔΥ) και χωρίς διαφάνεια και αξιολόγηση.
- Συνολικοί πόροι για πρόληψη: λιγότεροι από €50εκ. Συνολικοί πόροι για καταστολή: περισσότεροι από €300εκ. - Συνολικοί πόροι για τη δασική έρευνα (χαρτογράφηση καυσίμων, βλάστησης, κοκ): €0

Για περισσότερες πληροφορίες:

Κωνσταντίνος Λιαρικός, Υπεύθυνος Περιβαλλοντικών Προγραμμάτων, 210 33 14 893, c.liarikos@wwf.gr